

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Roučkou v právní věci žalobce **M.M.**, zastoupeného *Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem, se sídlem Malá ul. 6, 301 00 Plzeň*, proti žalovanému **Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, odboru dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.2.2010, č.j. DSH/15562/09,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11.2.2010, č.j. DSH/15562/09 a rozhodnutí Městského úřadu Tachov ze dne 12. 11. 2009, č.j. 6311/2009-ODSH-10 se z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7 760,- Kč na účet zástupce žalobce *Mgr. Martina Vovsíka, vedený u ČSOB, a.s. 175324138/0300, variabilní symbol 070854*, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Tachov ze dne 12.11.2009 č.j. 6311/2009-ODFH-10. Tímto rozhodnutím Městského úřadu Tachov byl žalobce uznán vinným tím, že dne 15.7.2009 v 8.20 hod. řídil na dálnici D5 v katastru obce Bor, okr. Tachov, ve směru jízdy ze SRN na obec Plzeň, nákladní motorové vozidlo tov.zn. AVIA, reg.zn. X, vlastníka P.F.B. Transport s.r.o., IČ 16556810 a na km 128,8 se plně nevěnoval řízení motorového vozidla, vyjel vlevo mimo vozovku do travnatého středového pásu dálnice, zde následně strhl řízení vozidla vpravo zpět do levého jízdního pruhu, na mokřem povrchu uvedl vozidlo do smyku a ve smyku vyjel vpravo mimo těleso dálnice, kde s vozidlem narazil do travnatého náspu pod úroveň dálnice a následně se střetl s drátěným

oplocením, které poškodil. Tím způsobil dopravní nehodu se škodou na majetku. Při dopravní nehodě došlo k těžkému zranění řidiče M.M., žalobce, který byl leteckou záchrannou službou transportován do nemocnice Plzeň-Lochotín. V důsledku dopravní nehody vznikla na vozidle značky AVIA škoda nejméně 200.000,-Kč a na zařízení dálnice škoda ve výši cca. 20.000,-Kč ke škodě ŘSD ČR SSÚD Rozvadov. Pod tím obviněný řidič M.M. porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích a tím spáchal přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích, za což mu byl uložena podle § 22 odst. 8 zákona o přestupcích pokuta ve výši 4.000,-Kč. Současně bylo rozhodnuto o povinnosti obviněného nahradit náklady řízení.

V odůvodnění žaloby žalobce tvrdil, že v jeho případě skutková podstata přestupku nebyla naplněna a z důkazního řízení před správním orgánem I. stupně nevyplynul závěr, že se plně nevěnoval řízení a v důsledku toho došlo k dopravní nehodě. V průběhu řízení o přestupku správní orgán zkoumal, zda příčinou dopravní nehody nebyla nepřiměřená rychlost či únava v důsledku nedodržení povinných přestávek řidiče a jako příčiny dopravní nehody byly tyto skutečnosti vyloučeny. Žalobce sám zmínil jako možnou příčinu dopravní nehody např. vlastní kýchnutí, avšak žalovaný se s touto jeho obranou nedostatečně vypořádal s použitím domněnky a jeho závěr v tomto směru je nepřezkoumatelný a spekulativní. Žalobce přitom své možné kýchnutí přímo netvrdil, stejně jako netvrdil existenci jiných svých případných zdravotních indispozic a uváděl tuto možnost jako alternativu, kterou nelze vyloučit jako příčinu dopravní nehody. Žalobce tvrdil, že závěr správního orgánu, že jeho mikro spánek byl jedinou možnou příčinou dopravní nehody, a že se tím nevěnoval řízení, je spekulativní, pokud chybí jiné důkazy, které by tuto verzi potvrzovaly. Žalobce navrhoval, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uváděl, že žalobce napadenému rozhodnutí vytýká, že vychází z nepodložené domněnky správního orgánu I. stupně, která je postavena na roveň stěžejního důkazu proti žalobci. Žalovaný k této žalobní námitce uváděl, že podle § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, je třeba k prokázání skutečného stavu věci provést veškeré důkazy a užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci. Jelikož mají správní orgány povinnost zjistit skutkový stav, o něm nejsou pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, využily v rámci řízení veškeré možné podklady a důkazy o příčině dopravní nehody. Jedním z důkazů byl i znalecký posudek se zaměřením na příčinu dopravní nehody. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že žalobce nejprve uvedl, že si nepamatuje, proč z dálnice vyjel. Následně při ústním jednání nevyločil, že si mohl kýchnout a toto mohlo způsobit nenadálé fyziologické reakce, kdy došlo k vychýlení vozidla z jízdní dráhy, smyku a následně k nehodě. Z posudku vyplynulo, že v daném případě nedošlo k porušení žádných dopravních předpisů ohledně rychlosti vozidla, či době odpočinku a bezpečnostních přestávek. Z protokolu o nehodě o silničním provozu a plánu místa nehody lze vyčíst, že žalobce plynulým způsobem vyjel vlevo do středového travnatého pásu, kde strhnul řízení zpět vpravo a po vyjetí do levého pruhu dostalo jeho vozidlo smyk. Tyto podklady byly vyhodnoceny společně s obsahem záznamových listů a závěru znalce z posudku a vyloučily, že by příčinou nehody byla nějaká náhlá překážka v provozu, na kterou by žalobce reagoval. Ohledání místa dopravní nehody a technického stavu vozidla vyloučilo jako příčinu dopravní nehody i píchnutí pneumatiky. Žalovaný s ohledem na vyloučení možných příčin nehody na

základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že příčinou dopravní nehody bylo nevěnování se řízení vozidla žalobcem, který byl v mikro spánku. Žalobce se bránil tím, že spánek je fyziologický stav, k čemuž žalovaný zaujal stanovisko, že jako řidič musel pociťovat únavu postupně, této si musel být vědom a přesto řídil. Žalovaný má za to, že nastíněním možných příčin nehody žalobcem se řádně zabýval a logicky je vyvrátil. Ve spisové dokumentaci přitom nebyly nalezeny důkazy, které by tvrzení žalobce potvrzovaly. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby žaloba byla soudem zamítnuta.

Z obsahu spisu správního orgánu krajský soud zjistil, že Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Západočeského kraje, dálniční odd. Ostrov u Stříbra, dne 6.8.2009 oznámila Městskému úřadu Tachov, že řidič M.M., Alšova 70, je podezřelý z porušení ust. § 4 písm. a), § 4 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a tím ze spáchání přestupku dle § 22 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Z obsahu správního spisu dále bylo zjištěno, že Městský úřad Tachov dne 31.8.2009 vydal příkaz č.j. 6311/2009-ODSH-2, kterým uznal, že obviněný M.M., je vinen ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích a proto mu podle § 22 odst. 8 citovaného zákona byla uložena pokuta ve výši 4.000,-Kč. Na základě podaného odporu proti tomuto příkazu Městského úřadu v Tachově správní orgán I. stupně pokračoval v přestupkovém řízení a ustanovil znalce z oboru dopravy V.P., který v podaném znaleckém posudku ze dne 23.10.2009 č. 297-50-2009 dospěl k závěru, že doba řízení vozidla před dopravní nehodou trvala 1.40 hod., před počátkem cesty vozidla bylo 54 minut bez pohybu a tuto dobu lze považovat za bezpečnostní přestávku. Po celou dobu jízdy se rychlost vozidla pohybovala do 90 km/h. Přibližně 50 minut před nehodou byla využívána funkce tempomatu a rychlost jízdy byla okolo 85 km/h. Vzhledem k rozkmitávání hrotu záznamového zařízení v průběhu zpomalování lze s velkou pravděpodobností odvodit, že zpomalování bylo v příčinné souvislosti s nehodovým dějem vozidla. Další skutečnosti důležité pro posouzení předmětné dopravní nehody nebyly znalcem zjištěny. Dne 12.11.2009 Městský úřad v Tachově vydal rozhodnutí ve věci předmětného dopravního přestupku č.j. 6311/2009-ODSH-10, jehož obsah výroku byl již výše soudem prezentován. Na podkladě odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí rozhodoval ve věci žalovaný správní orgán, který napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění vydaného rozhodnutí žalovaný rekapituloval průběh přestupkového řízení před správním orgánem I. stupně a uváděl, že z provedeného dokazování je jednoznačné, že se řidič plně nevěnoval řízení a v důsledku toho došlo k dopravní nehodě, tím žalobce porušil § 5 odst. 1 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Pokud žalobce uváděl, že nemůže vyloučit, že by před nehodou nemohl kýchnout anebo se vyhýbat překážce pak žalovaný konstatoval, že tato tvrzení nemají oporu ve spise. Dodával, že kýchnutí u řidičů běžně nezpůsobuje strhávání řízení do stran, značné vychýlení vozidla z jízdních pruhů či tělesa komunikace. Žalovaný konstatoval, že žalobce na jednu stranu uváděl, že si příčinu a vznik dopravní nehody nepamatuje a na druhé straně připouštěl, že příčinou mohlo být kýchnutí. Podle žalovaného následky kýchnutí běžně nezpůsobují v konečném důsledku dopravní nehody. Z protokolu o nehodě o silničním provozu a z plánu místa dopravní nehody lze vyčíst, že odvolatel plynule vyjel do levého středového travnatého pásu, kde strhl řízení vpravo, a po vyjetí do levého pruhu dostalo vozidlo smyk. Tyto podklady porovnal správní orgán I. stupně se záznamy ze záznamového kotoučku, resp. posudku. Z toho nebylo zřetelné, že by se žalobce náhle vyhýbal nějaké překážce v provozu a

ani kýchnutí nebylo ohledáním vozidla a místa dopravní nehody zaznamenáno jako její příčina. Jako příčinu dopravní nehody shledal správní orgán I. stupně mikro spánek řidiče. Tato skutečnost má s ohledem na výše uvedené oporu v provedeném dokazování, ač žalobce uváděl, že si na příčinu dopravní nehody nevzpomíná. Žalobce je odpovědný za to, v jakém stavu se pohybuje jako řidič motorového vozidla na pozemních komunikacích a to i když jde o stav únavy. Mezi základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích podle § 3 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích patří i to, že osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu, nesmí se zúčastnit provozu na pozemních komunikacích. Mezi obecné povinnosti účastníka v silničním provozu patří povinnost své chování přizpůsobit svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu, povětrnostním podmínkám apod. Žalobce byl v době řízení ve speciálním postavení řidiče a měl povinnost se plně věnovat řízení vozidla a sledovat situaci na provozu na pozemních komunikacích v důsledku únavy a mikro spánku však této povinnosti nedostál. Zavinění řidiče bylo shledáno ve formě nedbalosti. I když žalobce jako řidič dodržel bezpečností přestávky, není po necelé hodině řízení vyloučeno, že se cítil být unaven a dostavil se u něj mikrosněpánek. Žalovaným nebyly zjištěny nezákonnosti ve vedeném řízení a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 a odst. 2 s.ř.s. a při přezkoumávání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, kterými bylo toto rozhodnutí napadeno.

Žaloba je důvodná.

Krajský soud rozhodl o žalobě rozsudkem bez nařízení jednání, neboť v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. účastníci řízení s tímto poskytem projevili souhlas.

Z obsahu žaloby krajský soud dovodil, že žalobce svými žalobními výtkami míří na porušení ust. § 3 správního řádu - zákona č. 500/2004 Sb., ve vazbě na ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, řidič, kromě povinností uvedených v § 4, je dále povinen věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích.

Podle § 22 odst. 1 písm. i) zák.č. 200/1990 Sb., o přestupcích, přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích porušením zvláštního právního předpisu způsobí dopravní nehodu, při které je způsobena na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí hmotná škoda převyšující zřejmě částku 100.000,-Kč.

Z výsledků vedeného přestupkového řízení se jeví jako nesporné, že žalobce dne 15.7.2009 v 8.20 hod. řídil na dálnici D5 v katastru obce Bor, okr. Tachov, ve směru jízdy ze SRN na obec Plzeň, nákladní motorové vozidlo tov.zn. AVIA a reg.zn. X, přičemž vyjel vlevo mimo vozovku do travnatého středového pásu dálnice, následně se vozidlo vrátilo zpět do levého jízdního pruhu, kde na mokrému povrchu bylo uvedeno do smyku a ve smyku vozidlo vyjelo vpravo mimo těleso dálnice. V průběhu řízení správní orgán I. stupně prováděl důkazy, jejichž zřejmým účelem bylo objasnění příčiny dopravní nehody. V přestupkovém řízení nebylo prokázáno, že by žalobce jako řidič porušil ust. § 18 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích tím, že by nepřizpůsobil rychlost jízdy stavu komunikace a povětrnostním podmínkám. Jako možnou příčinu dopravní nehody správní orgán I. stupně vyloučil i žalobcem zmiňované možné jeho kýchnutí, které by mohlo přivodit vybočení vozidla z jízdního pruhu a vyloučil i možné píchnutí pneumatiky. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že ze skutečností v přestupkovém řízení zjištěných je patrné, že se řidič nevěnoval plně řízení vozidla a došlo u něho pravděpodobně k mikro spánku. V této souvislosti vycházel i ze závěru provedeného znaleckého posudku, který dokládá průběh jízdy před vlastní dopravní nehodou, jak byl vyhodnocen ze záznamu o provozu vozidla, kdy vozidlo jelo na tempomat a jeho rychlost byla stabilní. V této souvislosti bylo prokázáno, že žalobce jako řidič započal jízdu předmětného dne ve 2.12 hodin a řídil po dobu 3.54 hodin. Poté následovalo státní vozidla v délce 54 minut a v 7.00 hod. byla započata další jízda a k dopravní nehodě došlo v 8.40 hod., když posledních 50 minut jízdy jelo vozidlo stálou rychlostí 85 km/h na tempomat. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce jako řidič porušil ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích tím, že porušil povinnost věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích. V porušení této povinnosti také správní orgán shledal příčinu dopravní nehody. K tomuto závěru krajský soud konstatuje, že zjištění příčiny dopravní nehody je nutno považovat za zásadní skutkové zjištění, které je podkladem pro rozhodnutí o zavinění a o konečném spáchání přestupku. Pokud přestupek je spáchán v příčinné souvislosti s porušením povinnosti upravené zvláštním právním předpisem, v jehož důsledku dochází ke způsobení dopravní nehody, je nezbytné, aby porušení konkrétní povinnosti řidiče bylo opřeno o výsledek dokazování a nebylo odůvodněno pouze nejvyšší možnou usouzenou mírou pravděpodobnosti porušení takové povinnosti. V posuzovaném případě vzhledem k průběhu nehodového děje existovala řada příčin, které tento nehodový děj mohly vyvolat. Správní orgán prvního stupně a souhlasně s ním i žalovaný, vymezil možné příčiny dopravní nehody, postupně jednotlivé příčiny vyloučil a jako zbytkovou příčinu určil mikro spánek řidiče, ke kterému **pravděpodobně došlo v důsledku jeho únavy** a vyhodnotil, že žalobce se plně nevěnoval řízení vozidla a dopustil se tím porušení ust. § 18 odst. 1 zák.č. 361/2000 Sb. Tento skutkový stav a z něho vyvozený právní závěr však není důkazně podložen. Jako nepřímý důkaz na podporu takového závěru o únavě řidiče nelze přitom použít ani zjištěné skutečnosti o době a průběhu započaté jízdy před dopravní nehodou, neboť závěr znaleckého posudku potvrdil, že doba řízení před dopravní nehodou trvala 1.40 hodin, před počátkem cesty bylo vozidlo 54 minut bez pohybu a tuto dobu podle závěru znalce lze považovat za odpočinek a za vykonanou bezpečnostní přestávku. Závěr o příčině dopravní nehody a závěr o porušení povinnosti řidiče stanovené v § 5 odst. 1 písm. b) zák. č. 361/2000 Sb., je tak podložen pouze nejvyšší možnou mírou pravděpodobnosti a nikoli výsledkem řádně vedeného dokazování ve smyslu ust. § 3 správního řádu. Krajský soud dospěl k závěru, že pro učinění

závěru o porušení povinnosti žalobce plynoucí z ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. nebyl zjištěn stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a stal se nedostatečným pro rozhodnutí o přestupku žalobce podle § 22 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Krajský soud žalobu shledal nedůvodnou a rozhodnutí žalovaného, který se plně ztotožnil se skutkovými i právními závěry správního orgánu I. stupně zrušil na podkladě ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. Vzhledem k tomu, že stejnou vadou ohledně neúplnosti zjištěný skutkového stavu a z toho vyplývající nezákonností rozhodnutí o přestupku, pro který byl žalobce obviněn, trpělo i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, zrušil krajský soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí Městského úřadu Tachov ze dne 1.11.2009 č.j. 6311/2009-ODSH-10 (§ 78 odst. 3 s.ř.s.) a v souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s.ř.s. současně vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem v celkové výši 7.760 Kč, skládajících se ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč a z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 2 100,- Kč a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby). Jelikož zástupcem žalobce je advokát, který – jak je soudu známo z úřední činnosti – je plátcem daně z přidané hodnoty, byly náklady řízení zvýšeny o částku odpovídající této dani, kterou je advokát povinen z odměny advokáta a náhrady hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (ve smyslu § 57 odst. 2 s.ř.s.). Ke splnění povinnosti nahradit žalobci náklady řízení bylo žalovanému stanoveno platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. a současně mu byla určena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 18. července 2012

JUDr. Václav Roučka, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová